

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 47
від 04 листопада 2020 року

Про проект Закону України “Про самоврядування медичних професій в Україні” (реєстр. № 2445-д від 03.07.2020)

Головним комітетом з опрацювання законопроекту є Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Законопроект надіслано Комітету з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. для розгляду в установленому порядку.

Проект Закону України “Про самоврядування медичних професій в Україні” (реєстр. № 2445-д від 03.07.2020), поданий народними депутатами України Дубновим А.В., Радучьким М.Б., Дмитрієвою О.О. та іншими в порядку законодавчої ініціативи, за твердженням авторів має за мету необхідне законодавче закріплення вже існуючого в країні явища – медичного самоврядування, задля врегулювання питань, пов'язаних з практикою медицини, фармацевтичною практикою та правами медиків. Ціль законопроекту, як зазначають автори, це адаптація до світового та європейського законодавства українського законодавства у сфері професійної підтримки медичної спільноти.

Автори зазначають, що цей законопроект напрацьовано на виконання рішення Комітету питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування від 11 грудня 2019 року (протокол № 13) як компромісна редакція на основі законопроектів реєстр. №№ 2445, 2445-1, 2445-2, 2445-3 з урахуванням конструктивних положень основного і альтернативних законопроектів та наданих громадськістю пропозицій.

У доопрацьованому у Комітеті законопроекті враховано спільні положення для всіх альтернативних законопроектів щодо законодавчого закріплення та врегулювання правового статусу нової інституції - професійного самоврядування медичних професій як особливого виду професійного самоврядування в Україні.

Зокрема такі як:

1. Утворення органів професійного самоврядування у сфері охорони здоров'я (що за своїм юридичним статусом є самоврядними організаціями та юридичними особами публічного права), визначення системи таких органів та їх внутрішньої організаційної структури, повноважень, порядку та строків формування.

2. Визначення умов входження (об'єднання) осіб, на яких буде поширюватися дія відповідного законопроекту, до відповідного органу професійного самоврядування.

3. Встановлення професійного збору з осіб, які увійдуть до складу органів професійного самоврядування, у якості обов'язкового платежу з метою забезпечення діяльності цих органів.

4. Наділення органів професійного самоврядування повноваженнями щодо:

допуску до професійної діяльності в сфері охорони здоров'я (надання права на здійснення медичної діяльності), а також щодо тимчасово призупинення та припинення такого права;

затвердження власних актів та ухвалення рішень, обов'язкових для виконання особами, на яких поширюється професійне самоврядування (етичні кодекси, правила та стандарти професійної діяльності тощо), а також здійснення контролю за їх виконанням;

участі у формуванні та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я (участь у розробці програми медичних гарантій, тарифів, галузевих стандартів, навчальних програм; делегування своїх представників до комісій (у тому числі кадрових), комітетів, колегіальних, дорадчих чи інших допоміжних органів, що утворюються при органах державної влади та місцевого самоврядування);

притягнення осіб, на яких поширюється професійне самоврядування до дисциплінарної (професійної) відповідальності (законопроектами визначаються підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності, види стягнень, що будуть застосовуватися (попередження, призупинення чи позбавлення права займатися певним видом професійної діяльності), стадії та строки дисциплінарного провадження, порядок розгляду дисциплінарних (професійних) справ та оскарження рішень по таким справам).

5. Створення та ведення органами професійного самоврядування реєстрів суб'єктів професійної діяльності у сфері охорони здоров'я.

6. Забезпечення органами професійного самоврядування умов для безперервного професійного розвитку лікарів.

На відміну від попередніх законопроектів з цього питання, які врегульовували виключно самоврядування діяльності лікарів, новим законопроектом розширюється коло фахівців в галузі охорони здоров'я - учасників професійного самоврядування (лікарі загальної практики - сімейної медицини, лікарі-спеціалісти, лікарі-стоматологи, фармацевтичні працівники, молодші спеціалісти, фахові молодші бакалаври, молодші бакалав

ри, бакалавризи медичною освітою, магістри, доктори філософії та доктори наук за спеціальністю “Медсестринство”).

Також, авторами зазначається, що на відміну від попередніх законопроектів, ним розширено коло організаційних суб’єктів самоврядування медичних професій і пропонується створити п’ять органів професійного медичного самоврядування (Палата лікарів сімейної медицини; Палата лікарів спеціалістів; Палата стоматологів; Палата медичних спеціалістів; Фармацевтична палата).

Головне науково-експертне управління на цей час не надало експертного висновку.

Міністерство охорони здоров’я України не підтримує проект Закону України “Про самоврядування медичних професій в Україні” (реєстр. № 2445-д від 03.07.2020), поданий народними депутатами України Дубновим А.В., Радущим М.Б., Дмитрієвою О. О. та іншими.

Міністерство охорони здоров’я України висловлює низку зауважень до законопроекту, серед яких є:

- невідповідність законопроекту Конституції України, Податковому кодексу України щодо обов’язкового вступу в організацію професійного самоврядування та запропонованого обов’язкового збору;

- невідповідність абзацам другому та третьому частини другої статті 3 Директиви Європейського Парламенту та Ради 2005/36/ЄС від 07.09.2005, в яких зазначено, що держава надає визнання у спеціальній формі асоціації або організації, яка займається підтвердженням формальних кваліфікацій регульованої професії;

- відсутність будь яких механізмів чи процедур, які б гарантували якісне, прозоре, ефективне здійснення делегованих органам самоврядування функцій;

- інші.

Міністерство освіти і науки України всіляко підтримує ідею запровадження в Україні професійного самоврядування та передачі професійній спільноті частини функцій держави, втім в межах компетенції вважає, що **в поточному вигляді законопроект не може бути прийнятий**, оскільки його прийняття містить суттєві корупційні ризики, створює непрозору монопольну систему, непідконтрольну суспільству, та призведе до суспільних конфліктів.

Національна академія педагогічних наук України погоджує законопроект без зауважень.

Підкомітет з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти на своєму засіданні 07.10.2020 р. розглянув вищезазначений проект Закону України та рекомендував Комітету ухвалити остаточне рішення на своєму засіданні.

Враховуючи вищезазначене, **Комітет Верховної Ради України з питань науки, освіти та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до п.1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України “Про самоврядування медичних професій в Україні” (реєстр. № 2445-д від 03.07.2020), поданий народними депутатами України Дубновим А.В., Радуцьким М.Б., Дмитрієвою О.О. та іншими, прийняти за основу.

2. Рішення Комітету надіслати до Комітету Верховної Ради України з питань здоров’я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Голова Комітету

С.В. Бабак